

Dominicaanse Orde viert 800-jarig bestaan

MacMillan op bezoek in Zwolle

Wereldwijd vieren de dominicanen het 800-jarig jubileum met festiviteiten en vieringen. De componist James MacMillan geeft in Zwolle een workshop in het dominicanenklooster. “Het is interessant om te zien hoe hij het spirituele combineert met muziek.”

“**W**e willen graag een verbinding zoeken tussen nieuwe ontwikkelingen en de traditie waar wij op steunen. Muziek en poëzie zijn nauw verbonden met religie. Het raakt het hart. Als het goed is, kan het ook een diepere laag in de mens aanboren. De laag van het heimwee, van het oerverlangen, dat ruimer is dan je hier en nu kunt bemeten. Dat geeft een verwantschap vanwaar wij uit leven en wat er leeft in de harten van mensen. Daarom willen we een festival organiseren rond de componist MacMillan. Hij is zelf lekendominicaan en hij schuwt het experiment niet”, vertelt broeder Jozef Essing van het dominicanenklooster in Zwolle. Het 800-jarig jubileum wordt door de dominicanen wereldwijd gevierd. Het klooster in Zwolle koos voor een festiviteit met muziek. Jacqueline Huizinga, ook lekendominicaan en initiatiefnemer van het festival, vult broeder Jozef aan: “MacMillan viel om meer redenen op. Hij was verbonden aan de dominicaanse parochie St.

Columba in Glasgow, Schotland en componeerde daar voor zijn kerkkoren. Hij is een topmusicus, dus hij viel op een gegeven moment op toen Paus Benedictus XVI in Schotland was en hij een deel van de muziek voor dat bezoek componeerde. Sinds die tijd krijgt hij ook steeds meer voet aan de grond op het Europese vasteland.”

Trots

“We hebben heel lang nagedacht over hoe we het zouden gaan doen. Hier aan het rectoraat van de Orde zijn verschillende koren verbonden, waarvan één koor het wel zou kunnen. Maar we realiseren ons ook dat de muzikale cultuur in Engeland gewoon wat beter ontwikkeld is dan hier, dus we hebben daar nog een hele kluit aan”, zegt Huizinga. De organisatie van het festival is er trots op dat MacMillan zelf naar het festival in Zwolle komt. Er zijn vijf goede amateurkoren gevonden die bereid zijn om ieder een of twee werken van MacMillan in te studeren. Deze koren krijgen de gelegenheid om op de festivaldag van 12 november een workshop te volgen met MacMillan, waarin hij zelf met de koren de stukken studeert en uitvoert.

De muzikale coördinatie van het festival is in handen van Erik Korterink, de dirigent van het kerkkoor van het dominicanenklooster in Zwolle, samen met zijn voorganger Eugène van Boheemen. Hij zorgt ervoor dat er onderlinge afstemming is tussen de koren over de uit te voeren werken. Er wordt onder andere gezongen uit de *The Strathclyde Motets*, een serie motteten die MacMillan schreef voor Strathclyde University in

wat je bijvoorbeeld van Mozart en Beethoven probeert, de muziek laat klinken zoals het bedoeld is. Je hebt natuurlijk de kans dat hij komt en zegt: ‘Ik had het compleet anders bedoeld.’ Hij kan ook zeggen dat de manier die ik doe ook mooi is, maar hij kan ook zeggen dat het zo echt niet kan. MacMillan profileert zich erg met zijn geloofsovertuiging in de muziek. Laatst was ik bezig met het stuk *Give Me Justice*, en dan is het heel moeilijk om er achter te komen of hij dat nu wanhopig, schreeuwend bedoelt of dat hij het bedarend bedoelt. Nu komt hij zelf en kan ik daar achter komen. Hij gebruikt bijvoorbeeld Engelse teksten en Latijn in hetzelfde stuk. Het is interessant om te kijken waarom hij dat doet. Ik vind het interessant om te zien hoe hij het spirituele combineert met muziek, je hoort heel goed de volksmu-

lige kerkmuziek geschreven en daar maken we dan ook gebruik van.” Zondagochtend 13 november kunnen bezoekers tijdens de eucharistieviering kennismaken met de muziek van MacMillan. Het Aquinokoor zal muzikale medewerking verlenen, en presenteert dan de muziek vanuit de vrijdagavond. Hoe vinden de koorleden het tot nu toe? “Ze vinden het prachtig”, zegt Korterink. “We hebben vorige week een stuk van hem in het Schots gedaan, heel lastig en moeilijk, eenstemmig, maar het enthousiasme bij de koorleden is groot.”

“Je hebt natuurlijk de kans dat hij komt en zegt: ‘Ik had het compleet anders bedoeld’”

Schotland. Huizinga: “MacMillan zal de koren uitleg geven over de compositie en aanwijzingen geven over de uitvoering. Aan het einde van de dag voeren we met alle koren nog een stuk uit dat hij speciaal voor het 800-jarig jubileum heeft gecomponeerd.”

Spiritueel

Dirigent Erik Korterink: “Het meest bijzondere voor mij is dat de componist straks zelf komt, dus dat je met alles

ziek uit Schotland terug.”

Het festival biedt ook de mogelijkheid voor individuele deelnemers om kennis te maken met het werk van MacMillan. De vrijdagavond van het festival is een inspiratieavond voor liturgiezing, bedoeld voor de (koor)zangers in het rectoraat. Mogelijk wordt het als openbare repetitie opengesteld voor een bredere groep liturgiezingers. “MacMillan heeft heel laagdrempel-

Het programma

Op vrijdag 11 november 2016 geeft hij gastcolleges in het conservatorium in Zwolle. Zaterdag 12 november 2016 krijgen vijf geoefende kamerkoren een masterclass in de vorm van een generale repetitie met de componist, waarin zijn werk centraal staat. 's Avonds wordt dit gevolgd door een concert. Zondagochtend 13 november 2016 volgt een viering in het klooster in het teken van muziek als voertuig van het heilige.

Meer informatie:

<http://www.kloosterzwolle.nl/800jaar>
<http://www.dominicanen.nl/800-jaar>

In het vorige nummer van Vocaal (april/mei 2016) verscheen een artikel over muziek van James MacMillan. In de bibliotheek van de KCZB (www.kczb.nl) zijn vijf werken van MacMillan opgenomen en te huur voor koren.